Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

присвячена 90-й річниці з дня заснування кафедри медичної біології в рамках святкування 100-річчя заснування Полтавського державного медичного університету

ПОЛТАВА
30 вересня – 1 жовтня 2021 року

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

(створений відповідно до наказу за № 518 від 06 вересня 2021 року)

Голова:

в.о. ректора Полтавського державного медичного університету, Заслужений лікар України, д.мед.н., професор **Ждан В.М.**

Заступники голови:

перший проректор з науково-педагогічної роботи, професор **Дворник В.М.**
проректор з наукової роботи, професор **Кайдашев І.П**.
завідувач кафедри медичної біології, професор **Єрошенко Г.А.**

Члени оргкомітету:

Ксьонз І.В. – проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи;
Скрипник І.М. – проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти;
Пера В.П. – проректор з адміністративного управління;
Похилько В.І. – проректор з науково-педагогічної та виховної роботи;
Аветіков Д.С. – проректор з навчальної роботи;
Капустянський Д.В. – декан медичного факультету №2;
Сидорова А.І. – декан стоматологічного факультету;
Рябушко М.М. – декан медичного факультету №1;
Буря Л.В. – декан міжнародного факультету;
Ваценко А.В. – доцент кафедри медичної біології;
Улановська-Циба Н.А. – доцент кафедри медичної біології;
Передерій Н.О. – доцент кафедри медичної біології;
Рябушко О.Б. – доцент кафедри медичної біології;
Кінаш О.В. – ст. викладач кафедри медичної біології.

Відповідальні секретарі:

викладачі кафедри медичної біології **Клепець О.В., Шевченко К.В.**, **Григоренко А.С., Донець І.М.**

що інформація, що подається у текстовому варіанті, засвоює біля 70 % здобувачів освіти, тоді як текст доповнений схемами, малюнками, таблицями – близько 95 % студентів. Крім того, з однієї сторони дозволяє охопити всю структуру поданого матеріалу, з іншої сторони – виявляє специфіку й особливості кожного елемента зокрема (Оленець С.Ю., 2016; Колтунович Т.А., Поліщук О.М., 2019). На кафедрі дитячої стоматології для покращення засвоєння інформації під час викладання предмету «дитяча терапевтична стоматологія» студентам IV курсу застосовуються сучасна методика структурування інформації - ментальні карти.

Ментальні карти – це техніка візуалізації мислення; спосіб запису, за допомогою списків та схем (наприклад, «дерев» або діаграм зав'язків). Головна відмінність ментальних карт від інших способів візуалізації полягає в тому, що ментальні карти активізують пам'ять, крім того вносять елемент творчості (Девід Сіббет, 2013).

Ментальні карти застосовуються з метою генерації ідей, прийняття рішень, упорядкування інформації та її опрацювання; «стратегічного думання» (можливості поглянути на проблематику повністю та враховуючи всі особливості); складання планів, розуміння своїх цілей, опису напрямів діяльності; ведення конспектів; створення презентацій і проектів, у яких відображено хід думок; проведення мозкових штурмів тощо (Поліщук О.М., 2019).

Ментальні карти можуть створюватись як способом малювання, так і шаблонним способом – у межах комп'ютерних програм, наприклад Coogle (www.coggle.it), Freemind, MindMeister (www.mindmeister.com), тощо.

Алгоритм створення ментальної карти: 1). визначення об'єкта вивчення (центрального поняття); 2). добір базових структурних одиниць, пов'язаних з основним об'єктом (основних гілок від основного поняття); 3). розташування структурних одиниць відносно основного поняття (гілок зі словами навколо основного вузла); 4). доповнення карти додатковими відомостями (гілками, що відходять від структурних одиниць); 5). редагування інтелект-карти (зауважуючи на недостатньо або перебільшено відтворені структурні вузли) (Романовський О.Г. та ін., 2018)

Отже, для кращого засвоєння інформації, удосконалення підготовки здобувачів освіти до підсумкової атестації та подальшої професійної діяльності доцільно використовувати різноманітні сучасні освітні технології, в тому числі створення ментальних карт.

Максименко А.І., Мосієнко А.С., Шешукова О.В., Поліщук Т.В.
Полтавський державний медичний університет, м.Полтава

ПОКАЗНИКИ ІНТЕНСИВНОСТІ ТА ПОШИРЕНОСТІ УСКЛАДНЕНОГО КАРІЄСУ У ДІТЕЙ ПЕРЕДМІСТЯ ТА М. ПОЛТАВА

Карієс зубів виникає і неухильно прогресує з раннього дитячого віку, досить швидко призводить до руйнування тимчасових та постійних зубів у дітей. В першу чергу це пов'язано із несприятливою екологічною ситуацією, збільшенням частоти патології вагітності, генетичною схильністю до захворюваності карієсом, штучним вигодовуванням, порушенням харчування. Незважаючи на високий рівень розвитку стоматологічних технологій карієс і його ускладнення натепер займають провідне місце в структурі стоматологічної патології у дітей. Це є гострою соціальною і науково-практичною проблемою, яка і визначає актуальність даного дослідження.

Мета дослідження. Провести порівняльний аналіз показників карієсу та ускладненого карієсу у школярів м. Полтава та передмістя.

Матеріали та методи дослідження. В порядку планової санації проведено стоматологічне обстеження 905 дітей віком 8-10 років, які навчалися в школах м. Полтава та передмістя. Огляд проводили за методикою ВООЗ (1989 р.), результати фіксували в картах обстеження.

У всіх школярів визначали наступні показники: інтенсивність карієсу за індексами кп, КПВ+кп, КПВ, інтенсивність та поширеність ускладненого карієсу, потребу в санації.

Результати дослідження та їх обговорення. Під час проведення планових санаційних заходів нами було оглянуто 266 учнів від 8 до 10 років, які навчаються в Комунальному закладі «Розсошенська гімназія Щербанівської сільської ради Полтавського району Полтавської області». Обстежено 129 дітей, які навчаються в Щербанівському ліцеї Щербанівської сільської ради Полтавського району Полтавської області та в Тростянецькій філії І-ІІ ступенів даного навчального закладу. Їх було об’єднано в одну групу за територіальним принципом, адже вищевказані навчальні заклади знаходяться на відстані до 10 км від м. Полтава. Також було оглянуто 225 учнів віком від 8 до 10 років Комунального закладу «Полтавська гімназія № 6» та 285 учнів Полтавської загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. №10 ім. В.Г. Короленка.

Дітей було розділено на групи наступним чином:

1 група – діти з с. Щербані та с. В. Тростянець;

2 група – діти з с. Розсошенці (Розсошенська гімназія);

3 група – діти з м. Полтава (Комунальний заклад «Полтавська гімназія № 6»;

4 група – діти з м. Полтава (Полтавська загальноосвітня школа №10).

Інтенсивність карієсу за індексом КПВ+кп була розрахована для кожної з вікових підгруп (8, 9, 10 років).

Серед 8-річних дітей найвище значення інтенсивності карієсу було виявлено в учнів Розсошенської гімназії (2,39±0,19), а найнижчий – в учнів школи № 10 м. Полтава (1,65±0,18). У 9-річних школярів також найменше значення інтенсивності карієсу виявили в учнів школи № 10 (1,45±0,2), а найвище – у дітей, які проживають та навчаються в с. Щербані та в с. В. Тростянець (2,06±0,34). У 10-річних обстежених найменше значення

інтенсивності за індексами КПВ+кп визначили в учнів Щербанівського ліцею та його філії в с. В. Тростянець, а саме 0,81±0,26 зуба на одного обстеженого. В с. Розсошенці цей показник був найвищим – 1,63±0,29.

Статистично достовірну різницю було виявлено при порівнянні показників інтенсивності карієсу за індексом КПВ+кп між учнями Розсошенської гімназіїї та школами м. Полтава ($p \leq 0,05$).

Також було проведено аналіз інтенсивності ускладненого карієсу у школярів м. Полтава та передмістя. В віковій підгрупі 8 років статистично вірогідної різниці між даними інтенсивності ускладненого карієсу у обстежених школярів всіх навчальних закладів виявлено не було ($p \geq 0,05$). Проте, у вікових підгрупах 9 та 10 років рівень інтенсивності ускладненого карієсу статистично достовірно був вищим в учнів навчальних закладів передмістя у порівнянні з учнями шкіл, що знаходяться безпосередньо в м. Полтава ($p \leq 0,05$).

Показник поширеності ускладненого карієсу у дітей з сільської місцевості значно більший в порівнянні з дітьми, що навчаються безпосередньо в м. Полтава ($p \leq 0,05$).

Серед оглянутих дітей 8-10 річного віку шкіл передмістя більше, ніж половина школярів потребували санації. Так, 70,5% серед обстежених 129 дітей навчальних закладів с. Щербані та с. В. Тростянець мали нелікований та ускладнений карієс. Наступними за необхідністю в стоматологічній санації були учні Розсошенської гімназії – 143 дитини (53,7%) серед 266 оглянутих. Найменші значення зафіксовано у дітей, що навчаються в гімназії №6 та школі №10 м. Полтава, показних потреби санаційних заходів серед учнів цих шкіл склав 32,0% та 22,8%, відповідно.

Висновки. Проведені епідеміологічні дослідження свідчать про те, що показники інтенсивності карієсу за індексами КПВ+кп не відрізняються між собою у дітей, які навчаються в школах м. Полтава та передмістя ($p \geq 0,05$). А от інтенсивність та поширеність ускладненого карієсу вірогідно вища ($p \leq 0,05$) в школярів навчальних закладів передмістя, порівняно з учнями шкіл, що знаходяться безпосередньо в м. Полтава. Це можна пояснити низьким рівнем стоматологічної обізнаності населення, закриттям стоматологічних кабінетів у школах, що призводить до неможливості постійного спостереження за стоматологічним здоров'ям дітей.

Малахова В.М., Цвіренко С.М., Жук Л.А., Фастовець М.М.
Полтавський держаний медичний університет, м.Полтава

ПРЕДИКТОРИ ФОРМУВАННЯ БРОНХИАЛЬНОЇ АСТМИ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ВІКУ

На даний час близько 330 мільйонів людей страждають на бронхіальну астму (БА). Згідно епідеміологічних досліджень, у різних країнах світу поширеність БА становить 5-9% дорослого населення та 8-12% дитячої популяції. Встановлення діагнозу БА у пацієнтів до 6 років ґрунтується

ЗМІСТ

Єрошенко Г.А., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Клепець О.В., Кінаш О.В., Шевченко К.В., Григоренко А.С., Донець І.М. 3
КАФЕДРА МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ ПДМУ – ВІД ВИТОКІВ ДО СЬОГОДЕННЯ (НА ЧЕСТЬ 90-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ КАФЕДРИ У РАМКАХ СВЯТКУВАННЯ 100-РІЧЧЯ ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ)

Абдиева Я.Д. 6
ПОШИРЕНІСТЬ АЛЕРГІЧНОГО КОН'ЮНКТИВІТУ СЕРЕД ДІТЕЙ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД МІСЦЯ ПРОЖИВАННЯ

Білаш С.М., Коптев М.М., Проніна О.М., Пирог-Заказникова А.В., Олійніченко Я.О. 8
ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ВИВЧЕННЯ МОРФОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ВИШАХ – НАГАЛЬНА ПОТРЕБА СЬОГОДЕННЯ

Бобирьова Л. Є., Шпетний О. А., Муравльова О. В., Дворник І. Л., Попруга А. О., Ільченко В. І., Пікуль К. В. 9
ПРОБЛЕМАТИКА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ COVID-19

Борзих О.А., Лавренко А.В., Селіхова Л.Г., Герасименко Н.Д., Дігтяр Н.І., Авраменко Я.М., Бєлан О.В., Кайдашев І.П. 12
СУЧАСНЕ НАВЧАННЯ З НЕВІДКЛАДНОЇ ДОПОМОГИ З ВИКОРИСТАННЯМ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Боскіна М.Г., Пелипенко О.В. 13
МОРФОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СИНОВІЇТУ КОЛІННОГО СУГЛОБУ В ЕКСПЕРИМЕНТІ ТА КЛІНІЦІ

Волошина О.В., Шепітько В.І., Пелипенко Л.Б. 14
ЗМІНИ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ ПЕЧИНКОВОЇ ЧАСТОЧКИ ЩУРІВ В УМОВАХ АСЕПТИЧНОГО ЗАПАЛЕННЯ ОЧЕРЕВЕНИ

Данилів О. Д., Шепітько В.І., Якушко О.С., Скотаренко Т.А. 15
МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ТРІЙЧАСТОГО ВУЗЛА ЩУРІВ ПРИ ГОСТРОМУ АСЕПТИЧНОМУ ЗАПАЛЕННІ НА 5-7 ДОБУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Джалілов Т.Я. 16
СТАБІЛІЗАЦІЯ ТРАНСПЕДИКУЛЯРНИХ СИСТЕМ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ХІРУРГІЧНОМУ ЛІКУВАННІ РІЗНИХ ПАТОЛОГІЙ ХРЕБТА. РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО КОМПЬЮТЕРНОГО МОДЕЛЮВАННЯ.

Дубінін Д.С., Шепітько В.І., Дубінін С.І. 18
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТІНКИ ЖОВЧНОГО МІХУРА ЛЮДИНИ ТА РИБ З РІЗНИМ ТИПОМ ХАРЧУВАННЯ

Єрошенко Г.А., Григоренко А.С., Шевченко К.В., Лисаченко О.Д., Ваценко А.В., Рябушко О.Б. 19
РЕАКТИВНІ ЗМІНИ ЕПІТЕЛІЮ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ДВАНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ
Єрошенко Г.А., Григоренко А.С., Гасюк Н.В., Шевченко К.В., Улановська-Циба Н.А., Клепець О.В., Передерій Н.А. 22
ВПЛИВ КОМПЛЕКСУ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК НА КЛІТИНИ ПАНЕТА ДВАНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ ЩУРІВ
Єрошенко Г.А., Донець І.М., Лисаченко О.Д., Шевченко К.В., Кінаш О.В., Григоренко А.С., Жага О.М. 24
ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕНЯ МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ЛЕГЕНЬ ЩУРІВ ЗА УМОВ ДІЇ КОМПЛЕКСУ З НІТРИТУ НАТРІЮ, ГЛУТАМАТУ НАТРІЮ ТА ПОНСО 4R
Єрошенко Г.А., Кінаш О.В., Шевченко К.В., Лисаченко О.Д., Рябушко О.Б., Ваценко А.В., Клепець О.В. 26
РЕМОДЕЛЮВАННЯ СТІНКИ СЛІПОЇ КИШКИ ЩУРІВ ЗА ВПЛИВУ КОМПЛЕКСУ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК
Єрошенко Г.А., Клепець О.В., Рябушко О.Б., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Кінаш О.В., Шевченко К.В. 28
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ ПДМУ
Єрошенко Г.А., Лисаченко О.Д., Білаш В.П., Решта В.М., Кінаш О.В., Шевченко К.В., Григоренко А.С., Донець І.М. 31
ВПЛИВ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ ПЕДАГОГА НА ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
Знаменська І.В., Костенко В.Г., Сологор І.М. 33
РОЛЬ СЛОВОТВОРУ У РОЗШИРЕННІ СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МЕДИЧНИХ ЗВО
(на матеріалі англомовної термінологічної лексики)
Коваль Т.І., Ваценко А.І., Ізюмська О.М., Боднар В.А., Котелевська Т.М., Сизова Л.М., Прийменко Н.О., Полторапавлов В.А., Лимаренко Н.П., Марченко О.Г., Здор О.І. 34
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19
Козакевич В. К., Цвіренко С. М., Фесенко М. Є., Зюзіна Л. С., Козакевич О. Б. 36
ВПЛИВ ЕКЗОГЕННИХ ЧИННИКІВ НА ФОРМУВАННЯ РІВНЯ СОМАТИЧНОГО ЗДОРОВ’Я ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ
Кока В.М, Старченко І.І., Ройко Н.В., Філенко Б.М., Мустафіна Г.М. 38
ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ М'ЯЗІВ ЯЗИКА В УМОВАХ КОРОТКОЧАСНОГО КОМБІНОВАНОГО ВПЛИВУ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК В ЕКСПЕРИМЕНТІ

Колосова І.І., Шаторна В.Ф., Островська С.С. 39
ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ КАДМІЮ ХЛОРИДУ ПРИ ІЗОЛЬОВАНОМУ ВВЕДЕННІ ТА У ПОЄДНАННІ З СОЛЯМИ ЦИТРАТУ І НАНОКОМПОЗИТОМ НА ЙОГО ОСНОВІ НА ЕМБРІОГЕНЕЗ ЩУРІВ

Кондаурова Г.Ю., Кваско О.Ю., Мельник Н.О., Демидчук А.С. 41
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ГІСТОЛОГІЯ, ЦИТОЛОГІЯ, ЕМБРІОЛОГІЯ» У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ

Кононенко С.В., Пелипенко О.В. 42
РОЛЬ ДОДАТКОВИХ МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ В ЛІКУВАННІ ПЕРЕЛОМІВ ДІАФІЗУ ПЛЕЧОВОЇ КІСТКИ

Кречківська Л. М. 43
АТИПОВІ ВАРІАНТИ РОЗТАШУВАННЯ АПЕНДИКСА. ФАКТОРИ ОНТОГЕНЕЗУ, ЩО ОБУМОВЛЮЮТЬ ВИНИКНЕННЯ АТИПОВОГО ПОЛОЖЕННЯ ЧЕРВОПОДІБНОГО ВІДРОСТКА

Кузь І.О., Шешукова О.В. 46
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ NO-ЦИКЛУ В РОТОВІЙ РІДИНІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ, ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ КАТАРАЛЬНИЙ ГІНГІВІТ ТА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ І ТИПУ

Литовченко С.О., Пелипенко О.В. 47
ВИКОРИСТАННЯ 3D СКАНУВАННЯ ДЛЯ ДИНАМІЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ДЕФОРМАЦІЯМИ ГРУДНОЇ КЛІТКИ

Лісецька І.С. 48
ІННОВАЦІЙНИЙ СПОСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЇ - СТВОРЕННЯ МЕНТАЛЬНИХ КАРТ

Максименко А.І., Мосієнко А.С., Шешукова О.В., Поліщук Т.В. 49
ПОКАЗНИКИ ІНТЕНСИВНОСТІ ТА ПОШИРЕНОСТІ УСКЛАДНЕНОГО КАРІЄСУ У ДІТЕЙ ПЕРЕДМІСТЯ ТА м. ПОЛТАВА

Малахова В.М., Цвіренко С.М., Жук Л.А., Фастовець М.М. 51
ПРЕДИКТОРИ ФОРМУВАННЯ БРОНХИАЛЬНОЇ АСТМИ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ВІКУ

Мартиненко Р.В., Шепітько В.І., Борута Н.В., Вільхова О.В. 53
МОРФОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА МІКРООТОЧЕННЯ ГЕМОПОЕТИЧНИХ КЛІТИН ЧЕРВОНОГО КІСТКОВГО МОЗКУ ЩУРІВ У НОРМІ

Магеррамов П.М. 54
ЧАСТОТА І ЧИННИКИ РИЗИКУ УСКЛАДНЕНЬ ОПЕРАТИВНОГО ЛІКУВАННЯ ХВОРОБ РОГІВКИ

Мельник В.Л., Шевченко В.К. 55
НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ НАДАННЮ